

duši. Za grgranje je najbolj še špirit (vinski cvet), pomešan z vodo — dokler namreč zdravnik ne zapiše še boljšega zdravila.

Če ni špirita pri rokah, naj se žganje z vodo zmeša, ali pa vsaj močno vino. V vseh teh tekočinah je namreč alkohol, ki je sploh dobro zdravilo zoper marsikatero bolezen, torej tudi zoper davico, ker alkohol uniči glivice. — V tej bolezni, ki je posebno 3., 4. in 5. dan nevarna, se otroka ne sme pustiti brez jedi. — Skozi 10 dni in več ne bode mogel nič trdega zavžiti, pa naj se mu daje pridno mleka, posebno kar od krave pomolženega in močne juhe. Pa tudi dobrega starega vina nekaj kapljic utegne krepčati otroka, zlasti po preteku 4, 5 in več dni, ko ga je bolezen že zelo oslabela. Otroka utegne peči, ker ima rane v požiralniku, a to naj ne straši njegovih postrežnikov. Da se mu gnoj prej odloči, naj tudi otrok sope tople pare. V ta namen imajo učeni zdravniki posebno pripravo. A kjer te ni, pomaga se lahko z loncem vrele vode, na katero se postavi lij. Skozi lij vhaajajoče sope naj vsopeva bolnik. — Na davici zbolelemu se tudi v nosu vse gnoji. V ta namen naj se jim dajejo vedno čisti robci, da si nos marljivo snažijo. — Kar izbljuvajo otroci pri tej bolezni, naj mečejo v posodo vode, katero imajo pred seboj. — Vsa ta nesnaga naj se pogostoma odnaša na stranišča. — Njih perilo naj se večkrat menja, — pa potlej v lugu opere, pa ne s perilom odraslih ljudi vred. — Ko je bolezen prestana, naj se vsa posteljnina in vsa obleka na gorkoti in na zraku presuši. Kar je malo vredne slame in druge reči v postelji bilo, naj se rajši sežge. Postelnjaki naj se s kropom osnažijo, sobe več dni snažijo, tla, okna, vrata, pohištvo in drugo s kropom in lugom počedi, stene nekoliko ostrgajo, zlasti po kotih in špranjah ter na novo pobelijo ali pomalajo, da so se na ta način zadušili tudi zadnji ostanki te bolezni, drobne glivice, ki so se kje obesile. Sicer pa pove zdravnik, kaj je potrebno storiti, da ni nevarno drugim, ki bivajo poleg njih.

Listek.

Zmes.

I.

Gospod urednik! Sklenil sem po dolgem premišljevanji, da se bodem tudi pridružil številu vaših cenjenih sotrudnic in sotrudnikov. Popolnoma sem preverjen, da bodete z brezkončno radostjo pozdravili ta moj sklep. In kaj šele čitatelji? Obžalovali bodo, da se ni že prej oglasil vrli pisatelj. A nič ne de. Čitali bodo s toliko večjim zanimanjem moje listke, in kadar se jim izdam, kdo sem in kaj sem, dohajale bodo od vseh strani častitke in darila — zadnjih več kakor

prvih! Sicer pa ne prijemljam danes prvič za pero. Bili so časi, ko sem bil slaven pesnik in pisatelj. Kako so prišli ti časi, kakšni so bili in kako so zopet minili, to vse bodem kdaj pozneje povedal — sebi v olajšavo strašnih srčnih težav in žalostij, vam v razvedrilo in pouk, da ni dobro, ako jahanja nevešč pesniček zasede muhastega Pegaza, ki ga lahko brčne v kak kot ali jarek, da se živa duša več zanj ne zneni. Tako mine posvetna glorijska. Solze me hočejo zadušiti in zaliti, ko se spomnim tistih časov. Tolažbe vas prosim, mili bratje, da me ne uniči srčna bolečina!

Oprostite, gospod urednik, pozabil sem že, kako mora človek misliti. Najprej sem vas hotel prav presrečno pozdraviti čez hribe in doline, ki so raztreseni med vami in menoj. A začel sem precej razkladati svojo kramo. Kaj hočemo — občutki, o, ti občutki, to so čudne reči! Potlej sem hotel prositi vaše listkarje, da bi velikodušno dovolili mojim zmesem nekoliko prostorčka. Pa naj bo sedaj!

Pozdravljam vas torej prav lepo, gospod Jakob, pozdravljam vas kolegijalno, kakor se spodobi. Žal mi je, da se nisem v zgodnji pomladi, ko rožice cvetó in ptički pojó, domislil take svoje pisateljske zmožnosti. Takrat bi bil natrgal najlepših cvetic, povil jih v šopek in ga poslal vam v dar, da bi ga pripeli za klobuk in tako očitno nosili pred celim svetom vidni znak velikega mojega prijateljstva in nesebične, požrtvovalne moje darežljivosti. Misliti si pa smem, da je tudi vam že minilo poželjenje po takih dareh. Mladost — ta ima še nekoliko poezije na sebi; kadar se pa človeku nabere čelo v gube, po katerih lahko biba skače, kadar tovor nese, takrat se uda bolj prozajičnemu življenju, katero se ga naposled oprime tako, kakor žeja vedno žejnega vinskega bratca.

Toda predolg ne smem biti v samem pozdravu, zakaj čas je drag in, kar je še več: dolgost življenja našega je kratka. Ta dolgost je pa baje sedaj še kračja, kakor je bila v Preširnovi dobi. Bral sem namreč v nekem nemškem listu zadnji čas, da je neki pastor lutrs-vere po dolgem računanji in s pomočjo izvanrednega preroškega duha tako potuhtal in določil, da bomo šli dné 23. mal. travna 1908. leta vsi skupaj z zemljo vred rakom žvižgat, to se pravi bolj po domače, da bo takrat vsega konec! O, ti preljubi moj pastor, kako si ti strašno učen! Predno pa se bo to zgodilo, prišel bo na svet novi Napoleon, in začela se bo strašna vojska, hujša kakor tista Črnagojeva. To bo tako okolo leta 1900. Kar nas je učiteljev vojakov, bomo zaprli svoje univerze in krhali bridke sable nad buticami svojih sovražnikov. Oni pa bodo naše kože luknali s še britkejšimi krogli, da bomo konečno prevrtani kakor zajec, ko ga prinesó mati pečenega in v omaki se kopajočega na mizo. (Ti, zajček, sline se mi cedé po tebi!) Kadar bomo vsi pobiti in pokončani, takrat bo prišel Antikrist in — adio

mondo! Tako malo časa torej! Bridko se meni pri sreci stori, kadar v te grozne zamišljam se dni. Kmalu bi začel pisati pesem o konci sveta, takó me je prevzelo!

Kako zavidam vas, predragi moji tovariši, ki ste škarte — ali drugače rečeno — ki niste še nikdar in nikdar ne boste lezli v vojaške suknje. Takrat, ko se bomo mi najbolj klali in lasali za žive in mrtve, sedeli bodete vi doma za pečjo in popravljali šolske naloge in pisali šolske zamude. Kratek čas vam bodo delale skrbne matere malomarnih učencev in učenk, ki jih bodo zagovarjale: „Naznanili ste me, učenik, ker ni bilo mojega sinčka v šolo. Pa ga res ni bilo? E, saj je bil! O, ne — ni ga bilo, ne! Pa zakaj ne? Ne veste tega? Perje je trebil doma in krompir je lupil pa blato je strgal z očetovih črevljev. In naj bi šel v šolo? Ali nimate glave? Pravijo, da ste strašansko učeni, pa še ne veste, da je treba perje trebiti, če se hoče pernica narediti; krompir se mora olupiti, ako ga hoče jesti; in kdor gre v nedeljo k maši, ta mora imeti snažno obučo! Bog pomagaj, da še tega ne veste! No, ta je pa lepa!“ — In ti, dragi moj amice Martine, „ki si pogumen dečko, dejal bodeš takrat: „Veste, mati, to ni njegovo delo.“ — „Tako!“ (Mati bo zardela, kakor zardi rak, kadar ga vržeš v vrelo vodo.) — „Tako! Glej ga, glej! kdo pa naj to dela. Jaz? Seveda, on pa bo kuhal, vi pa boste jedli tisto, kar bo skuhal. Kajpada, boljše je zanj, če presedi dan v šoli, zvečer pa škriplje za pečjo po tablici, da človek še spatí ne more. O, ti sveta pomagavka! Lahko vam, ki imate tri dekle, dve kuharici in jednega hlapca.“ (A Martinus je čisto sam.) „No, lep gospodar ste vi, ki ne znate nič o perji, o krompirji in o umazanih črevljih. Bog vas udari s svojo šibo, pa s tisto, ki jo ima za velike praznike! Vi — vi — uh, vi ste pa vi!“

Martinus et consortes, pústi peč, naloge in zamude in béži v vojsko, tam si gotovo varnejši! — „Ali nas še zavidaš?“ — Zdaj pa ne več!

(Dalje prih.)

Gorjanec.

Naši dopisi.

Z Breznice. (Novo šolsko poslopje.) Dne 3. vinotoka t. l. obhajali smo slavnost blagoslovljenja novega šolskega poslopja. Nujno smo bili že potrebni dvorazrednice, kajti pri 209 in še čez vsakdanjih šolarjih in poleg tega še v stari mokrotni in zaduhli šolski sobi jedna učna moč nemore doseči najboljšega uspeha, če bi tudi otroci obiskovali šolo zelo redno. Da bi se tedaj mogel pouk uspešneje gojiti, poprijel se je slavni c. kr. okrajni šolski svet v Radovljici že v letu 1887. inicijative, razširiti jedno-razrednico v dvorazrednico; dné 11. sušca 1887 bil je v šolski sobi na Breznici soglašen sklep krajnega šolskega sveta, srenjskega odbora in gospodov komisijelnih udov slavnega c. kr. okrajnega šolskega sveta v Radovljici, da se razžiri dosedajna jednorazrednica v dvorazrednico. Glede stavbe nastala so različna mnenja, jedna stranka hotela je imet